

راهنمای کاربردی ارزیابی اقتصادی مداخلات سلامت

نویسندگان :

دکتر حمید رواقی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر پیوند باستانی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران

انتشارات پایگاه فرهنگ - قلم علم

۱۳۹۳

تقدیم

تقدیم به دوستان و همکاران نظام سلامت، آنان که تنها دغدغه بزرگشان، تأمین مراقبت های مناسب برای

بیماران نیازمند این مرز و بوم است.

تقدیم به بیمارانی که آلام جانکاویشان تنها انگیزه برای رونق بخشیدن سیاستگذاران، برنامه ریزان، دانشمندان،

محرران و مدیران نظام سلامت است.

و تقدیم به دستداران علم و دانش که می کوشند با هر چه نزدیک کردن دانسته هایشان به عمل، که می رسد به سلامت

ایران اسلامی را بکشند.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
پیشگفتار	۶
فصل اول کلیات ارزیابی اقتصادی	
تعاریف	۹
دلایل اهمیت ارزیابی اقتصادی	۱۰
استفاده کنندگان ارزیابی اقتصادی	۱۱
شرایط ارزیابی اقتصادی کامل	۱۲
علل اهمیت ارزیابی اقتصادی	۱۷
معرفی روش های ارزیابی اقتصادی	۱۸
شاخص چیست؟	۱۹
فصل دوم- هزینه ها	
انواع هزینه ها	۲۲
چشم اندازهای هزینه یابی	۲۹
انواع روش های هزینه یابی	۳۱

۳۳	جمع آوری هزینه ها تا چه زمانی ادامه می یابد؟
	فصل سوم- پیامدها
۳۵	انواع پیامدها
۴۵	بیان منافع و صحت ارزش های پولی
	فصل چهارم- انواع ارزیابی اقتصادی
۴۹	مراحل ارزیابی اقتصادی
۵۱	انواع روش های ارزیابی اقتصادی
	فصل پنجم- ارزیابی اقتصادی در عمل
۶۳	انجام ارزیابی اقتصادی همراه با کارآزمایی بالینی
۶۷	انجام ارزیابی اقتصادی با استفاده از مدل های تحلیل تصمیم
۶۹	مراحل تحلیل در عمل
۷۰	چک لیست تحلیل کیفیت یک مطالعه ارزیابی اقتصادی
	فصل ششم- کاربرد ارزیابی اقتصادی در سرطان ها
	مقدمه و اهمیت موضوع
۷۴	استفاده از نتایج ارزیابی اقتصادی در حیطه سرطان
۷۶	پیشنهادهای جهت طراحی یک مطالعه ارزیابی اقتصادی در حیطه سرطان
۷۸	منابع

پیشگفتار

بیشتر کشورها در طی سه دهه گذشته رشد سریعی را در هزینه های مراقبت های سلامتی خود تجربه کرده اند. به عبارت دیگر، به دنبال روند رو به رشد و تغییرات فزاینده فن آوری ها و تغییر شیوه زندگی و متحول شدن انتظارات مردم از نظام های سلامت، هزینه های نظام سلامت نیز به صورت روزافزون در حال افزایش است و منابع موجود در نظام سلامت پاسخگوی تمام نیازها نمی باشد.

علاوه بر آنچه گفته شد، اهمیت سلامت برای افراد و جوامع، سهم بخش سلامت در کل اقتصاد و چالشهای تامین مالی و توزیع مراقبت های سلامت در این بخش، مدیران و برنامه ریزان نظام سلامت در هر کشور را بر آن می دارد تا با تکیه بر روشهای علمی، برای استفاده بهینه از منابع موجود و لذا تحلیل اقتصادی بخش، در راستای تامین سلامت مردم جامعه خود تلاش نمایند. به همین دلیل نیز اقتصاد سلامت به عنوان یک رشته تخصصی از علم اقتصاد مورد توجه اقتصاددانان و پزشکان قرار گرفته است. علم اقتصاد سلامت به بررسی چگونگی تخصیص منابع به بخش بهداشت و درمان و همچنین تخصیص منابع در درون بخش مربوط است. هدف اصلی آن تکیه بر روشهای علمی تخصیص منابع، ارتقاء بهره وری، برقراری عدالت، مدیریت اطلاعات و ارزیابی اقتصادی مداخلات می تواند کمک شایانی به مدیران و سیاستگذاران بخش سلامت در دستیابی به اهداف متعالی تامین سلامت مردم جامعه بنماید.

مجموعه حاضر به طور اختصاصی به بحث پیرامون ارزیابی اقتصادی و مفاهیم مرتبط با آن در حوزه سلامت می‌پردازد به طوریکه در فصل اول این کتاب، کلیاتی در باب موضوع و اصول و تعاریف مربوط به آن ارائه شده است. به دنبال آن در دومین و سومین فصل به توضیح مولفه های ارزیابی اقتصادی مداخلات سلامت یعنی هزینه ها و پیامدها پرداخته شده است. در ادامه، در فصل چهارم، انواع ارزیابی اقتصادی توضیح داده شده و در فصول پنجم و ششم به ترتیب به مفاهیم مرتبط با ارزیابی اقتصادی در عمل و کاربرد آن در سرطان ها به عنوان معضل بزرگ قرن حاضر می‌پردازد باشد که مورد استفاده و توجه جامعه مناسبت قرار گیرد.

در اینجا جا دارد از زحمات جناب آقای دکتر فاضل لطفی که در بازخوانی متن حاضر و ارائه نظرات سازنده، نویسندگان را یاری کردند و جناب آقای دکتر شهرام غفاری که زحمت ویراستاری فنی مجموعه حاضر را بر عهده داشتند و سرکار خانم سیرین نقی که زحمت مدیریت مراحل اجرایی چاپ مجموعه حاضر، کمال قدردانی به عمل آید.

در پایان نویسندگان، هر گونه کمی و کاستی در محتوای مطالب را به مجموعه گرفته و کلیه پیشنهادات خوانندگان گرامی را به دیده منت می‌پذیرند.

مولفان

زمستان ۹۲